

Notitie peuterspeelzaalwerk en VVE

2013-2014

Binnen het kader van de Wet OKE

De peuters opgevangen!

1. Inleiding

Op 1 augustus 2010 is de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie in werking getreden (zie bijlage B). Met de zogenaamde OKE wet is de wet- en regelgeving voor kinderopvang en peuterspeelzalen geharmoniseerd. De wet brengt een aantal verbeteringen aan in het stelsel van voorzieningen voor jonge kinderen, ze leidt tot meer en betere voorschoolse educatie (VVE), en ze neemt financiële drempels weg voor ouders van doelgroepkinderen om deel te nemen aan VVE programma's. Een goede voorschoolse infrastructuur is belangrijk om de basis te kunnen leggen voor de verdere ontwikkeling m.b.t. educatie en opvangvoorzieningen voor jonge kinderen.

Kinderopvang was ooit begonnen als middel om de arbeidsparticipatie van (vooral) vrouwen te vergroten. Opvang van kinderen spitste zich toe tot verzorging. Gaandeweg heeft de kinderopvang zich ook toegelegd op educatie van jonge kinderen. Met de harmonisatie is nu ook de voorschoolse educatie binnen de dagopvang wettelijk geregeld. Het maatschappelijk belang van de kinderopvang is gelegen in de verhoging van de arbeidsparticipatie (van vrouwen), en daarmee tot een stijging van de totale welvaart. Daarnaast heeft gericht investeren in de kwaliteit van kinderopvang positieve effecten op de ontwikkeling van kinderen. Sinds de invoering van de Wet kinderopvang (Wko) in 2005 is het exploiteren van een kinderdagverblijf overgelaten aan de markt. De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderdagverblijven. De rol die de kinderdagverblijven nu vervullen op het vlak van voorschoolse educatie, maakt ze tot een partner van de gemeente in relatie tot het VVE beleid.

Het peuterspeelzaalwerk behoort tot het domein van de lokale overheid. De peuterspeelzalen zijn een sterke partner in het lokale jeugdbeleid, brede school en VVE, en binnen de keten van voorzieningen voor 0 tot 6-jarigen. Met de invoering van de Wmo hebben gemeenten de verantwoordelijkheid gekregen om op negen prestatievelden een samenhangend beleid te ontwikkelen en uit te voeren en hierop resultaten neer te zetten. Peuterspeelzalen kunnen hierbij op de volgende twee prestatievelden een belangrijke rol spelen voor gemeenten:

1. bevordering van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten.
2. op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden.

Het onderwijsachterstandenbeleid, VVE, is onderdeel van de Lokaal Educatieve Agenda Wijchen. Het peuterspeelzaalwerk wordt voor een groot deel bekostigd uit lokale middelen. Het Rijk heeft middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten ter versterking van het peuterspeelzaalwerk en voor het onderwijsachterstandenbeleid (VVE).

Jonge kinderen in de gemeente Wijchen kunnen naar de kinderdagopvang of naar de peuterspeelzaal. De peuterspeelzalen zijn goed over de gemeente verspreid en spelen een voorname rol binnen de keten van educatieve voorzieningen voor 0 tot 6-jarigen. We willen deze voorschoolse voorziening graag in stand houden, vooral vanwege hun rol in de ontwikkeling van (taal)zwakke kinderen binnen het onderwijsachterstandenbeleid. De financiering van de peuterspeelzalen staat echter onder druk en het huidige beleid noopt daarom tot een aanpassing.

In deze notitie schetsen we onze visie voor de komende jaren van de lokale voorschoolse voorzieningen waarbij we ingaan op de doelgroep voor de voorschoolse educatie en het realiseren van een dekkend en sluitend aanbod van voor- en vroegschoolse educatie. De visie is afgestemd met de lokale partners van de kinderopvang en de vroegschool.

Met deze notitie vervangen we eerdere notities die uw gemeenteraad heeft vastgesteld. Het betreft: de notitie *Kinderopvang en Peuterspeelzaalwerk* uit 2004 ((04 IZ 090), de informatienota over professionalisering peuterspeelzaalwerk (07 IZ 061), en de notitie *De doorgaande lijn, Meerkansenbeleid voor Wijchen* uit 2006 alsmede het *Uitvoeringsplan meerkansenbeleid 1 januari 2011 – 1 augustus 2011, tevens te gebruiken voor het schooljaar 2011-2012*.

2. Vormen van kinderopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar

We kennen twee formele vormen van kinderopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar: kinderdagverblijven en gastouderopvang. Daarnaast kunnen ouders ook gebruik maken van peuterspeelzalen. Kwaliteitsafspraken van de opvang zijn geregeld in de Wet Kinderopvang en Kwaliteitseisen Peuterspeelzalen en in een Convenant Kwaliteit Kinderopvang en een Convenant Kwaliteit Peuterspeelzalen. Via GGD inspecties houdt de gemeente toezicht op de kwaliteit.

Kinderdagverblijf (KDV)

Bij een kinderdagverblijf (crèche) kunnen ouders terecht voor de opvang van hun kinderen in de leeftijd van 10 weken tot 4 jaar. De kinderen worden opgevangen in een vaste groep. De groepsgrootte is afhankelijk van de leeftijd van de kinderen en de beschikbare ruimte in het kinderdagverblijf doch maximaal 16. Er zijn zowel verticale groepen van 0-4 jaar als horizontale groepen (bijvoorbeeld 0-2 jaar en 2-4 jaar). Er zijn meer verticale groepen dan horizontale. Dit beeld is ook landelijk gezien het geval.

De kinderen worden begeleid en verzorgd door pedagogisch medewerkers met minimaal een mbo3-opleiding (conform de cao kinderopvang). De meeste kinderdagverblijven zijn alle werkdagen geopend, met wisselende openingstijden tussen 7.30 tot 18.30 uur. Ook bieden sommige kinderdagverblijven een 24-uurs opvang. Goede kinderdagverblijven kenmerken zich door ruime aandacht aan de ontwikkeling van kinderen te besteden en die ontwikkeling op alle ontwikkelingsgebieden te stimuleren. Meerwaarde van kinderdagverblijven t.o.v. gastouderopvang is er in gelegen dat kinderen spelen en leren in een groep en zo veel sociale vaardigheden opdoen.

Gastouderopvang

Voor ouders die onregelmatige werktijden hebben, in dunbevolkte gebieden wonen of opvang zoeken in een huiselijke sfeer, biedt gastouderopvang goede mogelijkheden. Gastouderopvang is volgens de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen Peuterspeelzalen (Wko) opvang in een gezinssituatie die plaatsvindt door tussenkomst van een geregistreerd gastouderbureau. In de wet wordt de term 'voorziening voor gastouderopvang' gebruikt. Dit is de wettelijke term voor de combinatie van een gastouder en een opvanglocatie. De gastouderopvang wordt verzorgd door een geregistreerde gastouder. Deze kan op het eigen woonadres kinderen opvangen of op het woonadres van een van de vraagouders van de kinderen die worden opgevangen. Als de opvang bij een van de vraagouders plaatsvindt, kunnen daar ook kinderen van andere ouders worden opgevangen.

Kinderopvangtoeslag

Vanwege de insteek van arbeidsparticipatie is de kinderopvang een financiële aangelegenheid van werknemer, werkgever en het Rijk (Sociale Zaken). Via de Belastingdienst ontvangen ouders een kinderopvangtoeslag naar rato van het inkomen. Een voorwaarde voor een tegemoetkoming is dat beide ouders betaald werk hebben een re-integratietraject volgen of studerend zijn.

Peuterspeelzaal

Ouders van kinderen van 2 en 3 jaar kunnen ervoor kiezen om hun kinderen naar de peuterspeelzaal te brengen. Een peuterspeelzaal is geen vorm van kinderopvang. Ouders van kinderen op een peuterspeelzaal kunnen hiervoor dus geen kinderopvangtoeslag aanvragen. In de peuterspeelzalen ligt een groot accent op educatie en ontwikkeling en minder op de verzorging. Het peuterspeelzaalwerk is een gemeentelijke voorziening en valt onder de Wmo. Peuters gaan voor minimaal 2 dagdelen, à 2,5 uur per dagdeel, per week naar de peuterspeelzaal. De bekostiging van het peuterspeelzaalwerk gaat via de ouderbijdragen en de subsidie van de gemeente. Net als op de kinderdagverblijven spelen en leren kinderen in een groep en ontwikkelen zo veel sociale vaardigheden.

Voor- en vroegschoolse educatie

VVE is een verzamelnaam voor de methodische en systematische ondersteuning van de ontwikkeling van jonge kinderen in de leeftijd van 2 tot 6 jaar. Kinderen van 2 en 3 jaar met een taalachterstand, of een zorgelijke ontwikkeling, kunnen voorschoolse educatie krijgen bij de kinderopvang en peuterspeelzalen. In de kinderdagopvang krijgen deze kinderen een rijk aanbod van ontwikkelingsstimulering op de dagen dat zij komen. Op de peuterspeelzaal krijgen zij vier (i.p.v. 2) dagdelen à 2,5 uur per week begeleiding en leren spelenderwijs de Nederlandse taal en alle andere ontwikkelingsterreinen. Deze uitbreiding van dagdelen is er om te vermijden dat kinderen op jonge leeftijd een achterstand in hun (taal)ontwikkeling oplopen die ze niet meer kunnen inhalen. Voorschoolse educatie kan alleen worden aangeboden in voorzieningen waar de basiskwaliteit op orde is en wordt voldaan aan de aanvullende eisen voor het aanbieden van voorschoolse educatie.

Vroegschoolse educatie vindt plaats voor de kinderen van 4 en 5 jaar in het basisonderwijs. Een VVE-programma wordt uitgevoerd door gekwalificeerd personeel.

Gemeenten zijn op grond van het onderwijsachterstandenbeleid verplicht een goed aanbod van voorschoolse educatie aan te bieden en met het basisonderwijs resultaatafspraken te maken voor de vroegschoolse educatie.

Doelgroepkinderen

Kinderen die in aanmerking komen voor VVE worden doelgroepkinderen genoemd. Gemeenten bepalen zelf welke kinderen tot de doelgroepkinderen behoren. VVE is voor de ouders van doelgroepkinderen in de peuterspeelzaal financieel laagdrempelig toegankelijk.

3. Feiten en cijfers peuterspeelzaalwerk gemeente Wijchen

Deelname peuterspeelzalen en VVE in Wijchen	2009	2010	2011	2012
Aantal kinderen 0 tot 4 jaar in de gemeente	1.524	1.759	1.669	1.698
Aantal kinderen 2 en 3 jaar in de gemeente	815	917	867	876
Aantal kinderen 2 en 3 jaar in de peuterspeelzaal*	504	437	436	398
Aantal kinderen 2 en 3 jaar in de peuterspeelzaal in % van totaal 2 en 3 jarigen	62%	48%	50%	45%
Capaciteit peuterspeelzalen	534	446	458**	444**
Bezettingsgraad	470=88%	421= 94%	403*** = 96%	381***=98%

* het aantal kinderen dat in de maand januari van het betreffende jaar een van de psz van De Eerste Stap en de Blokhut bezocht.

** inclusief 40 plaatsen VVE vanaf september 2011

*** excl. VVE

3.1 Peuterspeelzaalwerk

In 2012 wordt het peuterspeelzaalwerk in Wijchen uitgevoerd door De Eerste Stap (13 locaties) en de Blokhut (1 locatie). Vanaf 2013 zal de Blokhut ondergebracht worden bij De Eerste Stap. Door de OKE wet wordt er meer van peuterspeelzalen verwacht. Voor een kleine zelfstandige peuterspeelzaal is het moeilijker om deze slag te slaan, zeker in deze tijd van teruglopende financiële middelen. De aansluiting is volgens ons een logische en verstandige keuze. In de bijlage geven we een overzicht van de peuterspeelzalen en de locaties in de gemeente.

Beleid 2007-2012

Uw gemeenteraad heeft in 2007 besloten de verdere professionalisering van het peuterspeelzaalwerk te ondersteunen. Doelstelling was om er binnen drie jaar voor te zorgen dat er op de peuterspeelzalen op ambitieniveau 2 wordt gewerkt. Hierbij was onder andere besloten dat in drie jaar op alle groepen twee professionele leidsters staan. Sinds 1 januari 2011 is deze doelstelling gehaald, zoals was afgesproken.

Een ander belangrijk uitgangspunt is dat uw raad instemde met het uitgangspunt dat het peuterspeelzaalwerk wordt gehuisvest in een basisschool teneinde de doorgaande leerlijn optimaal vorm te kunnen geven. In een aantal situaties was dit al een aantal jaren het geval. Bij Sam Sam en 't Palet is dit in het recente verleden gebeurd. In 2011 heeft De Eerste Stap de peuterspeelzalen 't Hummelhonk naar de Paschalisschool verhuisd en het Meikevertje naar de Viersprong. Vanaf 1 januari 2013 is de Blokhut ondergebracht in de Buizerdschool.

De doelstelling, om elke peuterspeelzaal fysiek te koppelen aan een basisschool, is hiermee bijna gehaald. Uitzonderingen zijn op dit moment nog: Timpe Tampe in Alverna, gevestigd in hetzelfde gebouw als de kinderdagopvang aan de Graafseweg en Dikkertje Dap in Balgoy, gevestigd naast de school in het Dorpshuis. Olleke Bolleke is momenteel nog gehuisvest in het gebouw naast de Boskriek, zolang dit niet voor andere doeleinden is bestemd.

Uw raad heeft in november 2009 besloten om te bezuinigen op de gemeentelijke middelen voor het peuterspeelzaalwerk vanaf 2011 (zie verder hoofdstuk 5). De aanname om deze bezuiniging te realiseren was een financiële harmonisatie van kinderdagopvang en peuterspeelzaal waarbij

het peuterspeelzaalwerk - in het kader van de harmonisatie kinderopvang en peuterwerk - omgevormd wordt tot peuteropvang. Deze gedachte blijkt inmiddels niet uitvoerbaar en wensen we voorts nog niet verder na te streven.

Risico van omvorming peuterspeelzaal tot peuteropvang

De Rechtbank Middelburg heeft in juni 2012 een vonnis gewezen waarin de rechter aangeeft dat peuterspeelzaal vanwege de beperkte openingstijden niet als opvang aangemerkt mag worden en daarom niet in aanmerking komt voor kinderopvangtoeslag; de ouder die ervan gebruik heeft gemaakt moet de ontvangen toeslag terugbetalen aan de Belastingdienst. Het feit dat de peuterspeelzaal als peuteropvang was geregistreerd in het Landelijk Register Kinderopvang deed volgens de rechter niet ter zake. Kort samengevat is het argument van de rechtbank dat peuterspeelzaalwerk in de Wet kinderopvang expliciet is uitgesloten van de toeslagregeling en dat het peuteropvang aanbod - ondanks registratie van het aanbod in het Landelijk Register Kinderopvang - specifieke kenmerken heeft van peuterspeelzaalwerk en daarom niet in aanmerking komt voor kinderopvangtoeslag.

De gevolgen van dat besluit kunnen groot zijn aangezien alle ouders in Nederland die gebruik maken van een peuteropvangaanbod met beperkte openingstijden en toeslag hebben ontvangen daarmee het risico lopen op een claim van de Belastingdienst. Het betekent ook dat - zolang onduidelijk is welke risico's ouders lopen - de huidige harmonisatietrajecten in gemeenten belemmerd worden en dat er in gemeenten waar de peuteropvang met beperkte openingstijden al is ingevoerd grote onrust onder ouders kan ontstaan.

Andere argumenten om te streven naar het in stand houden van het peuterspeelzaalwerk, zijn:

- de peuterspeelzaal als voorschoolse voorziening kan fysiek gekoppeld worden aan een basisschool ter bevordering van VVE. Dit is met een kinderdagopvanglocatie veel moeilijker te realiseren. De huidige kdo's zijn *stand alone* gevestigd. Deze sluiten en het ombouwen van een peuterspeelzaal tot kdo vraagt de nodige gebouwelijke aanpassingen in een schoolgebouw. Daar zijn hoge kosten mee gemoeid. Bovendien ontbreekt er voldoende ruimte in scholen waardoor je zal moeten aanbouwen.
- De kinderdagopvang vraagt uit bedrijfsmatig oogpunt om locaties die groter van opzet zijn dan de peuterspeelzalen. Een bedrijfsmatige aanpak zal nooit in een dergelijk groot aantal locaties als de peuterspeelzalen kunnen worden uitgevoerd.
- Doordat de gemeente het peuterspeelzaalwerk en de voorschoolse educatie subsidieert, kan ze sturing geven aan het beoogd effect van het VVE beleid.

3.2 Kinderdagopvang

Aanbieders kinderdagopvang 0-4 jaar

In Wijchen zijn vier organisaties die kinderdagopvang aanbieden: Kinderdagopvang De Eerste Stap BV op 6 locaties in de gemeente Wijchen, het Kinderdagpaleis op twee locaties in Wijchen, kindercentrum Ikke Ook in Bergharen en een kleinschalig kindercentrum Buitengewoon met 1 groep in de Woezik.

Kwaliteit van de kinderdagopvang

Uit de jaarverslagen van het toezicht op de kinderopvang blijkt dat de kwaliteit van de kinderdagopvang in Wijchen over het algemeen goed tot zeer goed te noemen is. In Wijchen kennen we gelukkig geen situaties waarin kinderdagverblijven vanwege slechte kwaliteit gesloten moeten worden.

3.3 Voorschoolse educatie

Sinds september 2011 kunnen op iedere peuterspeelzaal van De Eerste Stap, waar tenminste 4 dagdelen wordt aangeboden, doelgroepkinderen terecht voor de voorschoolse educatie. Dankzij deze verruiming van de mogelijkheden is het bereik van VVE doelgroepkinderen toegenomen.

Besluitvorming en bekostiging VVE 2006-2010

Op 27 april 2006 nam uw raad kennis van de voortgangsrapportage meerkansenbeleid en stemde in met de voorzetting van bestaand beleid voor de periode 2006 - 2010. Verder besloot uw raad in

december 2007 extra middelen in te zetten voor de versterking van het peuterspeelzaalwerk. Twee jaren later besloot u te bezuinigen op de gemeentelijke middelen voor het meerkansenbeleid. Er is nu geen eigen gemeentelijke budget meer voor het VVE beleid.

We ontvingen in 2010 een rijksdoeluitkering voor het onderwijsachterstandenbeleid van € 116.525. Dit bedrag werd besteed aan voorschoolse educatie en aan de taalklas (als onderdeel van de vroegschoolse educatie). Per 1 januari 2011 is de nieuwe doeluitkering voor het onderwijsachterstandenbeleid veel lager dan voorheen. Nu ontvangen wij jaarlijks een bedrag van € 38.000. Naast de doeluitkering ontvangen we met ingang van 2010 Rijksmiddelen voor de versterking van het peuterspeelzaalwerk. Op 5 november 2009 heeft uw raad besloten deze Rijksmiddelen voor dit doel te reserveren in de gemeentebegroting (zie verder hoofdstuk 5).

Het basisonderwijs ontvangt van het Rijk middelen die bedoeld zijn voor de extra begeleiding van jonge kinderen voor de vroegschoolse educatie. Samenwerkingsstichting Kans en Kleur zet deze middelen in voor het passend onderwijs o.a. voor de begeleiding van taalzwakke kinderen in groep 1 en 2. Daarnaast biedt Kans en Kleur neveninstromers op de basisscholen en hun groepsleerkrachten extra begeleiding door experts.

4. Visie op het peuterspeelzaalwerk in de gemeente Wijchen

Met inachtneming van de nieuwe wet OKE en bovenstaande hoofdstukken, geven we hieronder aan hoe we het peuterspeelzaalbeleid en het VVE-beleid de komende jaren willen vormgeven c.q. continueren.

4.1 Peuterspeelzaalbeleid in Wijchen

Doelstelling

Het peuterspeelzaalbeleid valt binnen het gemeentelijk beleidsprogramma Onderwijs en Ontplooiing. Belangrijke doelstellingen hierin zijn:

- Een geprofessionaliseerd aanbod van het peuterspeelzaalwerk;
- een doorgaande (taal)ontwikkelingslijn voor kinderen; en
- het voorkomen van opvoed- en ontwikkelingsproblemen door een integrale ketenaanpak waarop het peuterspeelzaalbeleid aansluit.

Het peuterspeelzaalwerk draagt bij aan het bevorderen van de (taal)ontwikkeling van jonge kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Dit wordt bereikt door het bieden van gevarieerde en aansprekende (educatieve) activiteiten die afgestemd zijn op de leeftijd en het ontwikkelingsstadium van de peuters. De peuterspeelzaal heeft een grote rol in de sluitende en eenduidige aanpak van de begeleiding van kinderen in de leeftijd van 0 tot 6 jaar.

We garanderen de professionalisering van het peuterspeelzaalwerk in Wijchen doordat de zalen moeten voldoen aan de kwaliteitseisen zoals ze zijn vastgelegd in de Wet Kinderopvang en Kwaliteitseisen Peuterspeelzalen (zie ook bijlage B) en in het Handhavingsmodel van de gemeente Wijchen conform de modelverordening van de VNG.

Dichtbij in de wijk of kern

We willen dat kinderen in hun eigen wijk naar een peuterspeelzaal kunnen. Dit is vooral voor het bereiken van de doelgroepkinderen belangrijk. Uit ervaring blijkt dat hoe kleiner de fysieke afstand van huis tot peuterspeelzaal, hoe eerder ouders van doelgroepkinderen gebruik maken van deze voorschoolse voorziening. Op dit moment is er in elke wijk/kern een peuterspeelzaallocatie, behalve in Niftrik. Een kleiner wordend aantal kinderen in een wijk en de bezuiniging op het peuterspeelzaalwerk maakt het financieel moeilijker om in elke wijk of kern een peuterspeelzaal open te houden. Daarnaast vindend we het wenselijk dat er ook voor de kinderen in kinderdagverblijven een voorschoolse educatieaanbod blijft.

Doorgaande lijn voor- en vroegschool

Samenwerking tussen peuterspeelzalen en kinderdagopvanginstellingen (voorschool) enerzijds en het basisonderwijs (vroegschool) anderzijds is belangrijk voor een goede doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen en een 'warme overdracht'. Bijna alle peuterspeelzalen zijn daarom gehuisvest in een basisschool om de doorgaande leerlijn te bevorderen. Zo raken de peuters vertrouwd met de school waar ze na de peuterleeftijd in 9 van de 10 gevallen heen gaan. De peuterleidsters en de leerkrachten van de basisschool kennen elkaar en kunnen makkelijker afstemmen over de doorgaande leerlijn van de peuters die naar de kleutergroep gaan.

Blijven investeren in het peuterspeelzaalwerk

We blijven investeren in het peuterspeelzaalwerk om het te behouden als een laagdrempelige voorziening, vooral voor ouders van doelgroepkinderen van voorschoolse educatie. Conform de Wmo houden we het peuterspeelzaalwerk financieel toegankelijk voor deze ouders. Investeren in de voorschoolse periode verdient zich later in de keten van het jeugdbeleid terug.

Er is inmiddels door De Eerste Stap al een forse inspanning geleverd om met het teruggebrachte subsidiebudget in 2011 en 2012 het peuterspeelzaalwerk zoveel mogelijk in stand te houden. De in-

gezette bezuiniging op het gemeentelijk subsidiebudget peuterspeelzaalwerk noopt wel om verder te kijken naar besparende maatregelen in het peuterspeelzaalwerk in 2013.

Om het peuterspeelzaalwerk overeind te houden vinden we het te rechtvaardigen de eigen bijdrage van ouders te verhogen door deze inkomensafhankelijk te maken zoals bijvoorbeeld in de kinderdagopvang al gewoon is. Nu betaalt iedere ouder hetzelfde tarief voor een plek op de peuterspeelzaal. Indien dit onvoldoende oplevert om de bezuiniging op te vangen, zullen andere kostenbesparende opties overwogen moeten worden. Hierbij kan men denken aan het terugbrengen van het aantal groepen per speelzaal of het sluiten van een voorziening.

Een keuzevoorstel laten we eerstens over aan De Eerste Stap omdat het hier de eigen bedrijfsvoering treft. Vervolgens zal in een gezamenlijk overleg tussen gemeente, De Eerste Stap en het basisonderwijs in de LEA een zwaarwegend advies worden uitgebracht over de keuze zodra de noodzaak zich aandient.

We realiseren ons dat er nadelen kleven aan het verminderen van het aantal groepen en/of voorzieningen. Als er minder groepen zijn, neemt begrijpelijkerwijs ook het aantal peuters, dat geplaatst kan worden, af. Bij minder locaties, heeft niet iedere basisschool een peuterspeelzaalvoorziening en is het minder makkelijk de doorgaande lijn te realiseren. Bovendien kunnen basisscholen zonder peuterspeelzaal in het nadeel zijn als het gaat om het werven van nieuwe leerlingen; het voortbestaan van basisscholen in de wijken komt dan op het spel te staan.

4.2 VVE beleid

De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende en hoogwaardig aanbod van voorschoolse educatie voor kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal. De peuterspeelzaal moet (financieel) toegankelijk zijn voor doelgroepkinderen die aan voorschoolse educatie deelnemen.

4.2.1 Voldoende en kwalitatief volwaardig aanbod van voorschoolse educatie

Doelgroepkinderen kunnen in de gemeente Wijchen terecht voor voorschoolse educatie op iedere peuterspeelzaal waar tenminste 4 dagdelen wordt aangeboden. We kopen hiervoor "VVE plaatsen" in bij De Eerste Stap. In onze berekening van het benodigde aantal plaatsen gaan we uit van het aantal kleuters met een leerlinggewicht, teruggerekend naar de voorschoolse periode.

Daarnaast bieden ook kinderdagverblijven van De Eerste Stap op eigen initiatief een programma aan voor voorschoolse educatie zodat kinderen die daar heen gaan, ook activiteiten gericht op taalbevordering, en andere ontwikkelingsgerichte activiteiten krijgen.

Voor de voorschoolse educatie in de peuterspeelzaal hanteren we de volgende uitgangspunten conform de kwaliteitseisen:

- Voorschoolse educatie wordt 4 dagdelen (à 2,5 uur per dagdeel) per week aangeboden op elke peuterspeelzaal die tenminste 4 dagdelen per week geopend is.
- Voor de voorschoolse educatie wordt een breed programma gebruikt dat zich richt op de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Op een peutergroep die voorschoolse educatie krijgt, staat minimaal één beroepskracht per 8 kinderen. In groepen van 9 tot maximaal 16 kinderen (groter mogen de groepen niet worden) staan dus twee beroepskrachten.
- De beroepskrachten hebben ten minste een opleiding gevolgd op PW3 niveau. Onderdeel van deze beroepsopleiding vormt ten minste één module over het verzorgen van voorschoolse educatie. Als de beroepskracht niet deze module heeft gevolgd, bezit deze een bewijs dat specifieke scholing is afgerond over voorschoolse educatie.
- De houder van de peuterspeelzaal waar voorschoolse educatie wordt aangeboden, stelt jaarlijks een opleidingsplan op waarin staat beschreven hoe de kennis en vaardigheden in voorschoolse educatie van beroepskrachten worden onderhouden.

4.2.1.1 Pilot Startgroep

Een uitgebreidere vorm van VVE is de pilot Startgroep, waarin peuters 13 uur (i.p.v. 10 uur) per week heen gaan. Peuterspeelzaal Springeling en basisschool 't Palet zijn door het ministerie van OCW ingeloot om in het schooljaar 2012-2013 met een startgroep peuters te starten. Voor deze pilot verleent OCW een subsidie. Een startgroep is een samenwerking van een peuterspeelzaal en een basisschool. OCW wil op 30 peuterspeelzalen en basisscholen in Nederland gedurende een aantal jaren ervaring opdoen met startgroepen voor peuters.

Het doel van de startgroep is de (taal)ontwikkeling van peuters te stimuleren zodat zij een goede start kunnen maken op de basisschool. De startgroep wordt geleid door een leerkracht basisonderwijs en een pedagogisch medewerker van de peuterspeelzaal, die samen met de peuters spelen-derwijs doelgericht gaan werken. De ouders van de kinderen in de startgroep worden actief betrokken bij de groepsactiviteiten. Ook wordt de ontwikkeling van de peuters in deze startgroep 3 jaar gevolgd.

Door de pilot Startgroep kunnen het basisonderwijs en het peuterspeelzaalwerk methodieken ontwikkelen die de doorgaande lijn tussen de peuterspeelzaal en de basisschool versterken. Er kan een methodiek ontwikkeld worden voor het spelonderwijs opbrengstgericht werken met jonge kinderen. Wij kunnen ons zeer goed vinden in de pilot Startgroep.

4.2.2 Doelgroepkinderen

Peuters die een taal- en/of ontwikkelingsachterstand dreigen op te lopen, kunnen voorschoolse educatie volgen op de peuterspeelzaal of kinderopvang. In overleg met de LEA partners en de werkgroep *Meerkansenbeleid*, hebben we de doelgroep van VVE kinderen vastgesteld.

De belangrijkste voorspeller voor het ontstaan van onderwijsachterstanden is het opleidingsniveau van de ouders. Dit is de belangrijkste voorwaarde voor het bepalen of een kind een doelgroepkind is. Daarnaast kennen we nog 3 andere voorwaarden die bepalen of we een kind aanmerken als doelgroepkind.

Doelgroepbepaling: VVE wordt aangeboden aan kinderen die voldoen aan tenminste 1 van de vier onderstaande voorwaarden:

- Laagopgeleide ouders (categorie 1 of 2 van de gewichtenregeling)¹;
- Niet-Nederlandstalige opvoeding thuis;
- Op indicatie van consultatiebureau, huisarts, of Zorg Advies Team 0-4 jaar;
- Vanuit de vroegsignalering d.m.v. het peutervolgsysteem Kijk!

Ouders van doelgroepkinderen kunnen financieel laagdrempelig gebruik maken van de voorschoolse educatie. Conform de OKE-wet is de ouderbijdrage voor deze ouders maximaal de hoogte van de bijdrage die zij op grond van de Wet kinderopvang zouden betalen in de kinderopvang indien ze de maximale toeslag ontvangen.

4.2.3 Bereik en toeleiding van doelgroepkinderen

We proberen een 100% bereik van de doelgroepkinderen aan het VVE programma te maximaliseren door voorschoolse educatie op elke peuterspeelzaal, die tenminste 4 dagdelen geopend is, aan te bieden. Dit beleid hebben we sinds 2011 ingezet.

Tot 2011 hadden we 3 *VVE peuterspeelzalen*. Dat betekent dat we de doelgroepkinderen op één van deze drie peuterspeelzalen konden plaatsen. Vanaf het schooljaar 2011/2012 zijn er *VVE kinderen* die in aanmerking komen voor vier dagdelen op elke peuterspeelzaal (die minimaal 4 dagdelen in de week geopend is). Uit de cijfers van de afgelopen jaren blijkt dat deze verruimde benadering heeft geleid tot een grotere deelname van doelgroepkinderen in 2011.

¹ De factor opleidingsniveau kent twee verschillende 'zwaartes' of gewichten. Categorie 1 bestaat uit ouders die maximaal twee jaar voortgezet onderwijs hebben gevolgd. Categorie 2 zijn ouders met maximaal basisonderwijs.

Deelname doelgroepkinderen aan VVE:

	2007	2008	2009	2010	2011
Aantal kinderen in VVE	13	23	17	26	42
% van totale doelgroep	33%	50%	43%	65%	84%

Toeleiding

Met het consultatiebureau (GGD) worden afspraken gemaakt om doelgroepkinderen naar VVE door te verwijzen.

4.2.4 Organisatie doorgaande lijn

Een doorlopende leerlijn is van wezenlijk belang om kinderen op de juiste plek in het basisonderwijs te krijgen en de leerprestaties van de kinderen te bevorderen. Zowel kinderdagverblijven als peuterspeelzalen zullen voldoende contact moeten hebben met het basisonderwijs om de overdracht en de doorloop van de kinderen naar het basisonderwijs op een goede manier vorm te geven.

Er is reeds een planmatige samenwerking tussen de voorschoolse organisaties en de basisscholen om ontwikkelingsachterstanden te verminderen en te voorkomen. Deze samenwerking komt tot uitdrukking in de werkgroepen *Meerkansenbeleid* en *De doorgaande lijn*. In deze werkgroepen zijn De Eerste Stap, Kans&Kleur en de gemeente vertegenwoordigd. De werkgroep valt onder de LEA. De werkgroep stelt het uitvoeringsprogramma VVE op en coördineert de doorgaande leerlijn voor alle peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen. Het gemeentelijk beleid voor peuterspeelzaalwerk en VVE alsmede de Lokaal Educatieve Agenda Wijchen, vormen hiervoor het kader.

4.3 Voeren van jaarlijks overleg

We hebben in de LEA tenminste jaarlijks overleg met Kans&Kleur en De Eerste Stap over de voor- en vroegschoolse educatie. In de werkgroep *Meerkansenbeleid* wordt de structuur, het bereik en de doelstellingen van VVE besproken en in de Werkgroep *De doorgaande lijn* wordt de organisatie van de doorgaande lijn besproken.

Met Kans&Kleur worden resultaatafspraken van vroegschoolse educatie gemaakt conform de bepalingen in de wet OKE.

5. Financiële consequenties 2013 en 2014

In de voorgaande hoofdstukken hebben we aangegeven dat behoud van de kwaliteit en toegankelijkheid van het peuterspeelzaalwerk en VVE voorop staat. De rol die peuterspeelzalen vervullen in de doorgaande leerlijn en in de bestrijding van onderwijsachterstanden willen we zoveel mogelijk vasthouden. Evenwel worden we geconfronteerd met een teruglopend budget zowel voor het peuterspeelzaalwerk als ook het budget voor het Onderwijsachterstandenbeleid (OAB, doeluitkering Rijk). Daar staat tegenover dat we voor de versterking van de kwaliteit peuterspeelzalen volgens de wet OKE structureel een extra budget van het Rijk ontvangen dat we inzetten voor de versterking van de voorschoolse educatie op peuterspeelzalen.

In de onderstaande tabel worden de beschikbare budgetten tot en met 2014 aangegeven voor het reguliere peuterspeelzaalwerk en VVE. 2014 is het laatste jaar van de huidige beleidsperiode van het Onderwijsachterstandenbeleid van de Rijksoverheid. Wat het Rijk daarna doet met dit budget is nu nog onbekend.

Financieel overzicht Beschikbaar budget in €	2010	2011	2012	2013	2014
Regulier peuterspeelzaalwerk	558.223	478.233	437.233	356.233	356.233
VVE:	144.148	197.309	114.585	114.585	114.585
- OAB doeluitkering van het Rijk	111.300	38.172	38.172	38.172	38.172
- Versterking peuterspeelzaalwerk	0	76.413	76.413	76.413	76.413
- (incidenteel)gemeentelijk budget VVE	32.848	82.724	0	0	0
Totaal budget peuterspeelzaalwerk en VVE	702.381	675.542	552.818	470.818	470.818

Uw gemeenteraad heeft in 2009 besloten een bezuiniging door te voeren op het subsidiebudget voor peuterspeelzaalwerk vanaf 2011 dat oploopt naar € 200.000 in 2013 structureel. In 2011 is een bezuiniging van € 80.000 ingeboekt. In 2012 is daar € 40.000 bezuiniging bij gekomen. Vanwege de bezuiniging op het budget voor peuterspeelzaalwerk is besloten om met ingang van 2012 het project Boekenpret en de gemeentelijke ondersteuning voor de taalklas te beëindigen. Voor 2013 moet een structurele bezuiniging van € 80.000 doorgevoerd worden op het budget voor het regulier peuterspeelzaalwerk. Hiervoor verlagen we de subsidiebijdrage per peuter. Er is een aantal opties om dit gat op te vullen die we De Eerste Stap hebben meegegeven.

Regeerakkoord Rutte II

In het regeerakkoord dat PvdA en VVD hebben gesloten bij de start van het nieuwe kabinet-Rutte II, staat een passage over de peuterspeelzaal. Welke gevolgen (en wanneer) dit financieel heeft voor de gemeente, is nu nog niet bekend.

Tekst regeerakkoord:

“Onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzalen en voor- en vroegschoolse educatie moeten op elkaar afgestemd zijn. In de voorschoolse periode is dat van belang om ontwikkelingsachterstanden te voorkomen, te signaleren en tijdig aan te pakken. Het leren van de Nederlandse taal door jonge kinderen verdient daarbij bijzondere aandacht. Dit stelt ook eisen aan de vaardigheden van de beroepskrachten in de sector.

Om de onderlinge afstemming van onderwijs, peuterspeelzaalwerk en kinderopvang te optimaliseren wordt de financiering van het peuterspeelzaalwerk onder de Wet Kinderopvang gebracht. Daarbij zal bestaande gemeentelijke financiering worden betrokken. Belemmeringen voor samenwerking zullen op basis van de ervaringen in de nu lopende pilots worden weggenomen. De bestaande minimumeisen aan voor- en vroegschoolse educatie worden onderdeel van de afspraken. Financieringsstromen stemmen we op elkaar af.

Door extra investeringen in voor- en vroegschoolse educatie verbeteren we de kwaliteit en de taalvaardigheid van het personeel.”

Bijlage A

Peuterspeelzalen

Locatie	Capaciteit	in %
Noord Wijchen	136	31,5%
Pippeloentje	32	
Blokhut	48	
Hummelhonk	24	
Rakkertjes	32	
Centrum Wijchen	63	14,6%
Harlekijn	39	
Meikevertje	24	
Zuid Wijchen	136	31,5%
Olleke Bolleke	24	
Springeling	48	
Trinomini	64	
Alverna	24	5,5%
Timpe Tampe	24	
Balgoij	16	3,7%
Dikkertje Dap	16	
Batenburg	16	3,7%
Tweety	16	
Bergharen	24	5,5%
Kruimeltjes	24	
Hernen/Leur	16	3,7%
't brabbelhuisje	16	
Niftrik	-	-
-		
TOTAAL	431	100%

Bijlage B

Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE)

Het doel van de wet OKE is het creëren van een veilige en stimulerende omgeving voor jonge kinderen in peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, waarbij medewerkers in staat zijn om een risico op een taalachterstand in het Nederlands te signaleren en effectief aan te pakken. De Wet OKE wijzigt de Wet kinderopvang, de Wet op het onderwijstoezicht, de Wet op het primair onderwijs en enkele andere wetten in verband met wijzigingen in het onderwijsachterstandenbeleid. De wet OKE beoogt de gemeentelijke regiefunctie te versterken en geeft gemeenten de opdracht om zorg te dragen voor de volgende vier punten:

1. Afdoende kwaliteit van het regulier peuterspeelzaalwerk.
2. Een dekkend en hoogwaardig aanbod van VVE in de voorschoolse periode.
3. Toezicht en handhaving op de kwaliteit van peuterspeelzalen en voorschoolse educatie.
4. Het voeren van jaarlijks overleg binnen de gemeente en het maken van afspraken over kernpunten van voor- en voorschoolse educatie.

1. Kwaliteitsimpuls peuterspeelzalen

De wet voorziet in een kwaliteitsimpuls voor peuterspeelzalen door de wet- en regelgeving voor de kwaliteit van peuterspeelzalen in lijn te brengen met die voor de kinderopvang. Aan de Wet kinderopvang is daarom een deel 'kwaliteitseisen peuterspeelzalen' toegevoegd.

Wat zijn de nieuwe kwaliteitseisen?

De kwaliteitseisen voor de kinderopvang zijn sinds 2005 wettelijk verankerd en zijn dus voor het hele land gelijk. Peuterspeelzaalwerk is ondergebracht bij de Wmo en decentraal geregeld. Hierdoor waren landelijk grote verschillen te zien in organisatie, kwaliteit en ouderbijdrage. Door voor peuterspeelzalen landelijke basiskwaliteitseisen in de wet op te nemen, wordt de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk in het hele land ook vergelijkbaar.

De kwaliteitseisen voor het regulier peuterspeelzaalwerk zijn door de wet OKE de volgende:

- de leidster - kindratio bedraagt één leidster op maximaal acht kinderen;
- de groepsgrootte is maximaal 16 kinderen;
- op elke groep is er minimaal één beroepskracht met opleidingsniveau PW-3. Dat maakt een einde aan peuterspeelzalen met uitsluitend vrijwilligers op de groep. De inzet van gediplomeerde beroepskrachten is ook van belang voor het tijdig signaleren van ontwikkelingsstoornissen of taalachterstanden.

Daarnaast zijn in de wet de volgende bepalingen opgenomen:

- Personeel moet in het bezit zijn van een verklaring omtrent het gedrag.
- Er is een schriftelijke risico-inventarisatie die de risico's van de opvang van kinderen in beeld brengt.
- Er geldt een informatieplicht aan ouders over het beleid.
- Er is een oudervertegenwoordiging en er is een klachtenregeling.
- De voertaal is Nederlands (Fries en streektaalen worden waarschijnlijk ook toegestaan).
- Er moet voldaan worden aan de eisen rond veiligheid en gezondheid, brandweervoorschriften en eisen aan speeltoestellen en keukenhygiëne.

Financiële toegankelijkheid peuterspeelzalen en VVE

De gemeenten hebben conform de Wmo de verantwoordelijkheid het peuterspeelzaalwerk financieel toegankelijk te houden voor ouders. Er zijn geen wettelijke normen voor vastgelegd. Voor een doelgroepkind dat VVE volgt, regelt de Wet OKE dat de bijdrage die een ouder moet betalen voor de peuterspeelzaal aan een maximum gebonden is. Deze bijdrage mag niet hoger zijn dan de eigen bijdrage die betaald moet worden voor kinderopvang als de maximale kinderopvangtoeslag wordt ontvangen.

2. Een dekkend hoogwaardig aanbod van voorschoolse educatie

In de gewijzigde Wet op het primair onderwijs wordt bepaald dat de gemeente zorgt voor voldoende en hoogwaardig aanbod van voorschoolse educatie voor kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal. En de peuterspeelzaal moet (financieel) toegankelijk zijn voor kinderen die aan voorschoolse educatie deelnemen. De gemeente moet een aantal activiteiten uitvoeren om aan de eisen van de wet te kunnen voldoen. Dit betreft (krachtens WPO artikel 166 en 167):

- Het zorgen voor voldoende en kwalitatief volwaardig aanbod van voorschoolse educatie.
- Het vaststellen van een maximale ouderbijdrage voor de voorschoolse educatie.
- Het vaststellen van de doelgroep.
- Het zich inspannen voor het bereik van alle doelgroepkinderen en zorgen voor een goede toeleiding van kinderen naar voorschoolse educatie.
- Het organiseren van een doorgaande leerlijn.

Voldoende en kwalitatief volwaardig aanbod voorschoolse educatie

De Rijksoverheid wil dat gemeenten een VVE programma aanbieden aan alle kinderen die dit nodig hebben, de zogenoemde doelgroepkinderen. Om de effectiviteit voor doelgroepkinderen te optimaliseren, moet de kwaliteit van de voorschoolse educatie hoog zijn. Aan peuterspeelzalen en kinderdagverblijven die voorschoolse educatie aanbieden, worden daarom vanaf 1 augustus 2010 extra kwaliteitseisen gesteld. Deze zijn:

- Voorschoolse educatie wordt ten minste vier dagdelen of 10 uur per week aangeboden op een peuterspeelzaal of een kinderdagverblijf.
- Voor de voorschoolse educatie wordt een breed programma gebruikt dat zich richt op de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Op een groep waaraan voorschoolse educatie wordt aangeboden staat minimaal één beroepskracht per 8 kinderen. In groepen van 9 tot maximaal 16 kinderen (groter mogen de groepen niet worden) staan dus twee beroepskrachten.
- De beroepskrachten hebben ten minste een opleiding gevolgd op PW3 niveau. Onderdeel van deze beroepsopleiding vormt ten minste één module over het verzorgen van voorschoolse educatie. Als de beroepskracht niet deze module heeft gevolgd, bezit deze een bewijs dat specifieke scholing is afgerond over voorschoolse educatie.
- De houder van een kinderdagverblijf of peuterspeelzaal waar voorschoolse educatie wordt aangeboden, stelt jaarlijks een opleidingsplan op waarin staat beschreven hoe de kennis en vaardigheden in voorschoolse educatie van beroepskrachten worden onderhouden.

Verlaging ouderbijdrage

De voorschoolse educatie moet voor ouders laagdrempelig en financieel toegankelijk zijn. In de OKE-wet is bepaald dat gemeenten aan ouders van wie de doelgroepkinderen deelnemen aan voorschoolse educatie, een ouderbijdrage mogen vragen die maximaal de hoogte is van de bijdrage die zij op grond van de Wet kinderopvang zouden betalen in de kinderopvang indien ze de maximale toeslag ontvangen.

Vaststelling van de doelgroep

Volgens de regelgeving is de gemeente vrij in het bepalen van de doelgroep van de voorschoolse educatie. De gemeente bepaalt deze doelgroep in het algemeen na of in overleg met de lokale partners (schoolbesturen, kinderopvang en peuterspeelzalen) in het VVE beleid in het kader van de Lokale Educatieve Agenda.

De doelgroep van het VVE beleid zijn kinderen die het risico lopen om taal- of ontwikkelingsachterstanden op te lopen. Een belangrijke risicofactor is een laag opleidingsniveau van de ouders. De gewichtenregeling in het basisonderwijs is op deze indicator gebaseerd. Ook in de voorschoolse periode kan het opleidingsniveau van de ouders als een indicator worden gebruikt. Tussen het opleidingsniveau van de ouders en de kansen van kinderen bestaat een statistisch verband. Het is niet zo dat een laag opleidingsniveau van ouders per definitie inhoudt dat de kinderen een grotere kans op achterstanden hebben. Omgekeerd kunnen ook kinderen van ouders met een relatief hoge op-

leiding toch taal- of ontwikkelingsachterstanden oplopen. Een aantal gemeenten geeft daarom de voorkeur aan het meten van daadwerkelijke (risico's op) achterstanden. Deze worden dan doorgaans vastgesteld door het consultatiebureau, bijvoorbeeld door middel van een omgevingsanalyse. Een combinatie van het opleidingsniveau van de ouders en feitelijk gemeten achterstanden bij kinderen komt ook voor. Criteria die veel gebruikt worden in aanvulling op het opleidingsniveau zijn het niet spreken van Nederlands thuis en sociaal-medische en maatschappelijke indicaties. Uit ervaring blijkt dat de omvang van de doelgroep ongeveer 15% hoger ligt, als deze indicaties naast het opleidingsniveau van de ouders worden gebruikt. Indien de doelgroep verruimd wordt, dient de gemeente dus ook meer plaatsen beschikbaar te stellen. Bij de verantwoording aan het Rijk over het aantal beschikbaar gestelde VVE plaatsen geldt echter voor alle gemeenten het aantal peuters op basis van de opleiding van ouders.

Bereik en toeleiding van doelgroepkinderen

Van gemeenten wordt verwacht dat zij zich inspannen om ouders te bewegen hun kinderen daadwerkelijk aan voorschoolse educatie te laten deelnemen. De gemeente kan afspraken maken met de jeugdgezondheidszorg over het signaleren van risico's op taalachterstand, voorlichting aan ouders en controle op de inschrijving voor voorschoolse educatie.

Organisatie doorgaande lijn

De verantwoordelijkheid voor het vroegschoolse deel van de VVE berust bij de schoolbesturen die hiervoor rechtstreeks middelen van de Rijksoverheid ontvangen via de lumpsum. Gemeenten, besturen van peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de organisatie van een doorgaande lijn in de ontwikkeling van kinderen. Een belangrijk instrument om dit te bereiken zijn afspraken over de overdracht van kinderen van de voorschoolse voorziening naar de basisschool. Hiervoor kunnen peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen een keuze maken uit een groot aantal observatie- en overdrachtsinstrumenten.

3. Toezicht en handhaving

De bepalingen over toezicht op en handhaving van de kwaliteit van voorschoolse voorzieningen zijn in de OKE wet samengebracht en uitgebreid. Het betreft de volgende taken:

- Verantwoordelijkheid voor, toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk ligt bij gemeenten.
- Controle op kwaliteitseisen aanbod voorschoolse educatie.
- Opzet van een landelijk register van peuterspeelzalen en kinderdagverblijven die voorschoolse educatie aanbieden.
- Verslag over het uitgevoerde toezicht en resultaten daarvan aan gemeenteraad en Minister.

4. Voeren van jaarlijks overleg

In de wet OKE wordt het college van b&w opgedragen tenminste jaarlijks overleg te voeren met schoolbesturen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen en verplichte afspraken te maken over:

- a. Een zo groot mogelijke deelname van kinderen aan voorschoolse educatie, met als aandachtspunten het vaststellen welke kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal in aanmerking komen voor voorschoolse educatie, de wijze waarop kinderen worden toegeleid naar voor- en vroegschoolse educatie en de organisatie van een doorlopende leerlijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie.
- b. De resultaten van vroegschoolse educatie.

Het bijzondere hierbij is dat ook de schoolbesturen bij het overleg over de onderwerpen bij punt a zijn betrokken en dat het overleg onder b uitsluitend wordt gevoerd met de schoolbesturen. Hier treedt de wet OKE dus buiten het voorschoolse veld en strekt zich ook uit tot de basisschool. Deelname aan het overleg is voor de betrokken partijen niet vrijblijvend. Alle partijen werken mee aan de totstandkoming van de samenwerkingsafspraken en de nakoming ervan. Voor het overleg gebruiken de meeste gemeenten de Lokale Educatieve Agenda. Hierin staan gezamenlijke geformuleerde beleidsdoelen op het terrein van onderwijs- en jeugdbeleid. Voor VVE moeten de doelen dus aangevuld worden met concrete afspraken.